

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policijska postaja Trebnje

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima še vedno dva prostora za krajše pridržanje (do 12 ur).²

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** 6. 2. 2014.³
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja) in en predstavnik pogodbenih nevladnih organizacij iz Pravno-informacijskega centra - PIC.
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor z pomočnikom komandirja, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM⁴, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja.

¹V letu 2014 (v času od 1. 1. 2014 pa do dneva obiska) so policisti PP odredili skupaj 1 pridržanje (37 v letu 2013).

² Oba prostora za pridržanje sta opremljena z lesenim ležiščem, WC-jem na počep, žimnico in posteljnino. Prostora sta opremljena s klicnim zvoncem, vendar preko tega ni možna komunikacija z dežurnim policistom.

³ Prejšnji obisk PP je bil opravljen 17. marca 2010.

⁴ Takrat smo predlagali, da se prostora za pridržanje opremita z vzglavniki, ki so potrebni za pridržanje preko noči, da se v obrazce, potrebne za pridržanje točno evidentira v katerem jeziku je bila pridržana oseba seznanjena s pravicami in da se, tudi sicer polaga več pozornosti pri izpolnjevanju tozadevnih obrazcev. Glede na to, da prostora za pridržanje nimata tekoče vode, pa je bilo tudi predlagano, da se v prihodnje v uradni zaznamek dosledno beleži, da je bila pridržani osebi ponujena voda.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 26. 3. 2014, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 19. 5. 2014, torej 54. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska in sta bila prostora opremljena tudi z vzglavnikoma.
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska in se (glede na to, da prostora za pridržanje nimata tekoče vode) beleži, da je bila pridržani osebi le ta ponujena.

► predlog DPM

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti ločenih garderobnih prostorov za policistke.⁵

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti namestitve klicnih zvoncev v prostora za pridržanje s sistemom, ki bo omogočal tudi govorno komunikacijo med dežurnim policistom in pridržano osebo, saj bo ta način olajšal medsebojno komunikacijo.⁶

DPM: prosimo za sporočilo ali in kdaj je pričakovati, da bo do napovedne adaptacije prostorov za pridržanje na PP Trebnje vendarle prišlo.⁷

DPM: predlagamo, da se v primeru, da do adaptacije prostorov za pridržanje še ne bo prišlo v kratkem, proučijo tudi možnosti o namestitvi močnejših svetlobnih teles, katerih jakost bo mogoče uravnati (npr. zmanjšati jakost v času nočnega časa).⁸

DPM: prostor za razgovore in sprejem pridržanih oseb na PP Trebnje ni video nadzorovan. DPM zato menimo, da gre v tem primeru za pomanjkljivost, saj

► odziv pristojnih

MNZ: na PP bodo preučili možnosti, da bodo del sedanje skupne garderobe preuredili tako, da bo ločen za policistke.

MNZ: ob adaptaciji navedenih prostorov za pridržanje se bo uredila tudi govorna komunikacija med dežurnim policistom in pridržano osebo.

MNZ: na PP je bilo v letu 2013 pripravljeno vse za izvedbo javnega naročila za adaptacijo prostorov, vendar je bil javni razpis zaradi rebalansa proračunov pred dokončanjem razveljavljen. Iz navedenih razlogov tudi ni prišlo do adaptacije prostorov, saj zato ni bilo finančnih sredstev. Sama ureditev prostorov za pridržanje na PP je zajeta v planu ureditve prostorov od 2010 – 2015, vendar je zadeva predstavljena v naslednja proračunska obdobju.

MNZ: na PP bodo zagotovili ustrezno svetlobo z možnostjo regulacije jakosti.

MNZ: v zvezi z zagotovitvijo video nadzornega sistema v prostorih za pridržanje, prostoru za razgovore in sprejem pridržanih oseb na PP je bilo v

⁵ Na PP je zaposlenih 21 policistov, od tega 2 policistk. Po pojasnilu sogovornika so garderobni prostori majhni, a še zadovoljivi. Žal pa ti niso ločeni za policistke.

⁶ Prostora sta opremljena s klicnim zvoncem, vendar preko tega ni možna komunikacija z dežurnim policistom. V primeru, da pridržana oseba v času pridržanja karkoli potrebuje, uporabi klicni zvonec, vendar mora dežurni policist vedno priti do prostora za pridržanje, da mu pridržana oseba sporoči kaj bi želela.

⁷ Ugotavljamo, da kljub temu, da je od prejšnjega obiska minilo že štiri leta, do napovedane adaptacije prostorov za pridržanje na PP Trebnje še ni prišlo.

⁸ DPM tudi ugotavlja, da ni bila odpravljena ugotovljena pomanjkljivost slabše umetne (v odsotnosti dnevne) svetlobe v prostorih za pridržanje.

morebitnih navedb pridržanih ali zadržanih oseb o neprimernem ravnanju uradnih oseb z njimi na ta način ni mogoče preveriti. Predlagamo, da se to odpravi, saj je tudi Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ob obiskih v Sloveniji že pozval, da se sprejmejo ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo, da se bo elektronska oprema za beleženje policijskih postopkov redno uporabljala.⁹

DPM: predlagamo, da se označi namen »nabiralnika«, da bodo obiskovalci PP zanj vedeli.¹⁰

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na dosledno izpolnjevanje vseh rubrik obrazcev potrebnih za pridržanje.¹¹

letu 2013 pripravljeno vse za izvedbo javnega naročila za nakup video nadzorne opreme, vendar je bil javni razpis zaradi rebalansa proračunov pred dokončanjem razveljavljen. V letošnjem letu je bil razpis za izvedbo javnega naročila ponovljen in je trenutno v fazi pridobivanja soglasij, tudi tokrat je v specifikaciji zajet video nadzorni sistem.

MNZ: nabiralnik v prostoru za sprejem strank so označili z napisom »anonimne prijave«.

MNZ: vodstvo PP je na delovnem sestanku in na potitvah policistov na delo policiste večkrat opozorilo na dosledno izpolnjevanje rubrik obrazcev potrebnih za pridržanje, s poudarkom na dosledno evidentiranje v katerem prostoru za pridržanje je bila oseba nameščena, kakor tudi na večjo natančnost pri vnosih podatkov v evidenco pridržanih oseb. Prav tako je vodstvo enote na delovnem sestanku 23. 3. 2014 vse policiste sezaniilo z vašim poročilom.

⁹ Prav tako je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da prostora za pridržanje še vedno nista opremljena z video nadzornim sistemom. Tako je sogovornik pojasnil, da imajo v primeru, da se v prostor za pridržanje namesti oseba pod vplivom alkohola, dežurni policisti nalogo, da nadzor opravljajo najmanj vsake pol ure. Da je to pomanjkljivost je ob našem nadzoru na Policijski upravi Novo mesto (opravljen tudi na PP Trebnje) v letu 2010 ugotovilo tudi Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ). Že v odzivu MNZ) z dne 17. 5. 2010 na naše poročilo o obisku, je bilo sporočeno, da bo ob adaptaciji prostorov za pridržanje nameščen tudi video nadzorni sistem in zagotovljena tekoča voda. DPM tako žal ugotavlja, da kljub temu, da je od prejšnjega obiska minilo že štiri leta, do napovedane adaptacije prostorov za pridržanje na PP Trebnje še ni prišlo.

¹⁰ V hodniku je tudi manjša lesena škatla z manjšo odprtino (režo), vendar pa njen namen ni jasan. Sogovornik pojasni, da je to »nabiralnik, ki osebam omogoča anonimno oddajanje morebitnih pritožb in pohval.

¹¹ Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj je bilo pri pregledu pridržanja za osebo (13. 1. 2014, med 11.15 in 13.10 uro, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) ugotovljeno, da je obrazec »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« izpolnjen samo do 12.15 ure, ko je bil obveščen odvetnik pridržane osebe, ki pa ni prišel na PP. Nadalje iz navedenega obrazca ni razvidno, kaj se je z osebno dogajalo do 13.10 ure, ko je bilo pridržanje zaključeno.

DPM: predlagamo, da se v FIO evidenco (v ugotovljenem primeru pridržanja) popravi vnos ure začetka policijskega postopka in se policiste ter starešine, ki opravljajo nadzor glede pridržanj na PP opozori na večjo natančnost pri vnosih pridržanj v FIO evidenco.¹²

MNZ: v primeru vnosa podatkov o pridržanju osebe je bil v evidenci pridržanih oseb popravljen čas začetka policijskega postopka na 2.00.

DPM: predlagamo, da se policiste – predvsem dežurne, ki pridržano osebo sprejmejo v pridržanje, opozori na dosledno evidentiranje, v katerem prostoru za pridržanje je bila pridržana oseba nameščena.¹³

MNZ: vodstvo PP je na delovnem sestanku in na potitvah policistov na delo policiste večkrat opozorilo na dosledno izpolnjevanje rubrik obrazcev potrebnih za pridržanje, s poudarkom na dosledno evidentiranje v katerem prostoru za pridržanje je bila oseba nameščena, kakor tudi na večjo natančnost pri vnosih podatkov v evidenco pridržanih oseb. Prav tako je vodstvo enote na delovnem sestanku 23. 3. 2014 vse policiste sezaniilo z vašim poročilom.

DPM: prosimo za pojasnilo razlogov, da PP v času obiska ni razpolagala z arhivskim izvidom dokumentacije tega pridržanja in da pošljete kopijo sklepa o pridržanju in obrazca »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« za ra primer. Hkrati pa predlagamo, da se PP opozori na dosledno hrambo in vodenje arhivske dokumentacije pridržanj.¹⁴

MNZ: na PP so v zvezi s pridržanjem osebe zaprosili za dokumentacijo PP Novo mesto kjer se je pridržanje izvajalo. Navedena dokumentacija se sedaj hrani na PP trebnje. PP pa je bila opozorjena na dosledno hrambo. V zadevi sklepa o pridržanju in izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek je razvidno, da je policist, ki je zaključil pridržanje, v rubriko pravilno vnesel podatek o zaključku pridržanja in sicer 20.45. Zaključek pridržanja je vpisal tudi v rubriko opravila, vendar je pri tem

¹² Pri pregledu primera pridržanja osebe (24. 3. 2013, začetek postopka 2.00, pridržanje odrejeno 2.20 do 10.00, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) je bilo s pregledom sklepa o pridržanju ugotovljeno, da je bil dejanski začetek postopka ob 2.00 uri in ne ob 2.05 uri, kot je to vneseno v FIO evidenco.

¹³ Pri pregledu obrazca je bilo ugotovljeno, da ni naveden podatek, v katerem (številka) prostoru je bila pridržana oseba nameščena v času pridržanja. Slednja ugotovitev velja tudi za dva naključno izbrana primera pridržanja, in sicer: pregled primera pridržanja (1. 11. 2013, postopek se je začel ob 15.05, pridržanje odrejeno 15.15 do 23.16 ure, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) ter primer pridržanja (24. – 25. 12. 2013, začetek postopka 21.55, pridržanje odrejeno 21.58 do 5.45 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških).

¹⁴ Ob obisku smo želeli opraviti tudi pregled primera pridržanja osebe (21. 4. 2013, med 9.45 in 20.45 uri, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških), vendar je bilo ugotovljeno, da PP z dokumentacijo za to pridržanje ne razpolaga. PP v času obiska DPM ni razpolagala z arhivskim izvidom dokumentacije pridržanja osebe in, da PP pošlje kopijo sklepa o pridržanju in obrazca »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«.

pozabil vpisati še čas, na kar je bil že opozorjen.

